

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Regnum animæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

potibus. Gen. 48. 13. Quò crucis figuram expressit. Merito igitur dicitur regnare in domo Jacob, ubi Crucis figura apparet; qui regnum suum in cruce, & laboribus, quib⁹ nos redemit, collocavit. Tertiò. Jacob, cum audisset, filium suum Joseph in Ægypto regnare, dixit. Gen. 43. 28. *sufficit mihi, si Joseph filius meus vivit.* In hac ergo domo, ubi non terrena, sed vita JESU, qui in Joseph figurabatur, quaeritur; & ipsa sufficit nobis, licet amici omnes mortales sint, dum JESUS auxiliator noster sit, ubi regnare dicitur Christus. Sylveira hic.

Anno quintodecimo imperii Tiberii Caesaris &c. Luc. 3. 1. Cælorum regnum Joannis tempore appropinquabat; Judæorum verò regnum desinebat. Tunc enim cælum appropinquat, cum terræ desinit. Romanum imperium fuit illis *virga ferrea*. Pf. 2. 9. Virgam aliam auream Messia postea misit, cui subicerent capt. Pf. 109. 2. *virgam virtutis tue emittet Dominus ex Sion.* At miseri ferream auream præulerunt *non habemus regem, nisi Casarem.* Joan. 19. 15. Ferrea virga eos confregit Pf. 2. 9. tanquam vas figuli confringes eos. Barradius t. 2. l. 1. c. 7. Dom. 4. Adv.

Porro unum est necessarium. Luc. 10. 42. Hoc scilicet est regnum Dei; quò habitò nihil deest. *Querite primum regnum Dei &c.* Matth. 6. 33.

Per venit in vos regnum Dei. Luc. 11. 20. Regnum Dei, ubi regnat Deus, per virtutem, & gratiam. Regnum Dei Ecclesia sancta Dei, libertas à vitiis, habitusque virtutum. Regnum Dei amor est ejus. Sim. Casl. l. 5. c. 23.

Donec impleatur in regno Dei. Luc. 22. 16. Aliquid magni, atque insigne, innuit JESUS, cum desiderabat Pascha transitus manducare cum Apostolis: nam omnia suis spatiis transeunt sub sole. Transivit innocentia in cælo aliorum Angelorum; transivit illa primorum parentum. Transivit diluvium, transferunt Patres antiqui, transferunt Reges Judæorum, transivit Synagoga; transferunt, & transeunt regna gentilium. Unde Ecclesiasticus dicit: *Regnum à gente in gentem transfertur.* c. 10. 8. Transferunt tempora non reditura; transeunt Mundi bona. Transferunt Apostoli, Martyres, & Confessores; transferunt Pontifices, & succedunt. In æternum verò stat, & nunquam transit regnum Dei æternum, beatitudo Sanctorum. Sim. Casl. l. 13. c. 4.

Fecit nos Deo, & Patri suo, regnum, & Sacerdotes &c. Apoc. 1. 6. Fecit nos regnum: ut, qui primò eramus regnum diaboli, modò simus regnum Dei: & in quibus priùs regnabat diabolus, in eis modò regnet Deus. Fecit nos regnum: ut in nobis destruamus mala: ædificemus bona; vitia; deprimamus, virtutes erigamus. Fecit Sacerdotes: ut, qui priùs dæmoniis immolavimus, Deo deinceps immolemus: & qui antè obtulimus diabolo sacrificia peccatorum, amodo offeramus Deo Sacrificia bonorum operum. Richardus à S. Viçt. l. 1. h. c.

§ II.

Regnum cælorum.

Appropinquavit regnum Cælorum. Matth. 3. 2. Durante statu veteris testamenti annun-

tatum est à Lege, & Prophetis, regnum terrenum; opulencia rerum temporalium: à tempore autem Joannis Baptistæ evangelizatur regnum Dei; regnum cælorum, non terrenum. Cajetanus in Luc. 16.

Simile est regnum cælorum grano sinapis. Matth. 13. 31. Illud regnum singularitate potens, æternitate felix, divinitate fulgens, diffusum totò cælo, totà terrâ dilatatum; in grandi sinapis, coarctat, & concludit angustias. Spes ista est credentium tota? expectatio ista est Fidelium summa? ista est felicitas Virginum longis continentia laboribus comparata? ista est gloria Martyrum totius acquisitione sanguinis conquesta? Hoc est, quod nec oculus vidit &c. hoc est, quod ineffabili Sacramento diligentibus Deum promittit Apostolus, esse præparatum? S. Chrysol. l. 98. de grano sinapis.

Fuit in diebus Herodis. Luc. 1. 5. Cur sit mentio de diebus Herodis? Hugo Viçt. l. 4. inquit, mon, venit Herodes, qui non erat de Israël; & arripuit sceptrum dominationis in populum: ut ad exordium cælestis imperii carnale regnum deficeret; & promissus à sæculis Rex Israël, cum non esset sceptrum de Juda; æternum reciperet, quod temporale transferat. Ut sciatur, quòd ad præsentiam regni cælestis omnia bona temporalia disparent. Sylveira h. c.

In Regnum Dei vocati sumus: dignè regnò ambulemus. Clem. Alex. l. 3.

Dignum valde est, & omnino exigit ratio æquitatis, ut quibus à constitutione Mundi regnum paratur, ipsi etiam regno parare non negligant: nè parato regno forsitan inveniantur, qui regnaturi fuerant imparati. Quærimus ergo, quemadmodum regno parato parari debeant reges futuri. S. Bernardus serm. de eo, quod legitur in Job. in sex tribul. &c.

Dignum omnino est, & omnino exigit ratio æquitatis; ut quibus à constitutione Mundi regnum paratur, ipsi etiam sese regno parare non negligant. Gvarricus serm. de Scripturar. Sac. utilitate,

§ III.

Regnum anime.

Ad duxit ea ad Adam. Gen. 2. 19. Neque illi quidquam vel nocere audebat, vel insidiari: quippe quod in eo videbant regiam relucens maginem. Simulac verò speciem illam peccati tenebris obscuravit, DEUS hominem de imperii statu dejecit. S. Chrysol. lib. de Virginit.

Adveniat regnum tuum. Matth. 6. 10. id est, regnum tuum nobis adveniat; ut tu regnes in nobis in hac vita per gratiam; & nos in te in alia per gloriam. S. Edmundus spec. Eccl. c. 17.

Regnum DEI intra vos est. Luc. 17. 21. Advertimus, in nobis regnum cæleste solidari, cum Christus, explosò Mundani principis regnò, fugatisque deliciis sæcularibus, intrà nostrorum regnat secreta animorum. S. Ambros. l. 5. in Luc. hic.

Regnum DEI vocati sumus; dignè regnò ambulemus. Clem. Alexand. l. 3. pædag. cap. 11.

Verum

Verum regnum istud est, posse nos optimā vitā propitium, & clementem, nobis facere Deum. S. Chrylost. hom. 23. in Gen.

§. IV.

Regna Mundi.

Num. 1.

Figura, & Symbola.

Quid est, quod tenes in manu tua? Ex. 4. 2. Hæc virgâ, ejusque metamorphosi significabantur vices Hebræorum, sive tres eorum status in Ægypto. Hebræi enim virgam, id est, sceptrum, & principatum tenebant, vivente, & regente, Josephô. Eo vitâ functô virga hæc in terram projecta, & versa in colubrum, quia Hebræi prius chari, post mortem Joseph exosi fuere Ægyptiis. Rursum hic coluber in virgam versus est in manu Moysis: quia populo suo rursus sceptrum, libertatem, & dominationem, attulit. Cornelius hic. In ora vestimenti malogranata. Ex. 39. 23., quibus regna notantur, ut ait S. Cyrillus Alex. l. 11. de Ador. in spir.

Aque Siloe, quæ vadunt cum silentio. Isa. 8. 6. Symbolum sunt regni, & stirpis Davidis, ob ejus humilitatem, modestiam, & pietatem: & quia ex ea prognatus est Christus, Rex mansuetissimus, & modestissimus. Cornelius Hieroglyph. hic.

Et in medio ejus similitudo quatuor animalium. Ezech. 1. 5. Currus hic, seu quadriga, adumbrat quatuor Monarchias, inquit Lyran. Maldonatus, S. Justinus, Chaldæorum, Persarum, Græcorum, Romanorum. Totus enim Mundus est quasi currus, quem moderatur auriga Deus. Cornelius hic.

Residuum erucæ comedit locusta &c. Joel. 1. 4. Illius everfio populi per quatuor hæc facta est, erucam, locustam, bruchum, & rubiginem: id est, per quatuor regna hæc, Babylonicum, Persicum, Macedonicum, atque Romanum. S. Rupertus l. 4. de oper. Spir. S. c. 4.

Erexit cornu salutis. Luc. 1. 69. Cornu signatur regia potestas: quoniam in veteri Testamento oleum, quod ungebantur reges, ferebatur in cornu. Juxta quod dictum est Samueli 1. Reg. 16. 1. *imple cornu tuum oleo.* Proinde cornu erectum in domo David est regia Christi potestas. Sim. Cass. l. 3. hic. Cornu in Sacris literis modò pro regno, modò pro robore, modò pro potentia, usurpatur, S. Titus Boftr. hic.

Num. 2.

Regna Mundi instabilia, vana, &c.

Pleraq; Symbolicè.

Ex Veteri.

Obtulitq; munera Eglon Regi Moab. Judic. 3. 17. Eglon *rotam* nomine protulit, & rotæ vertiginem suo casu, ac morte, repræsentavit. Origenes hic.

Cum abieris hodie à me, invenies duos viros juxta sepulchrum Rachel. 1. Reg. 10. 2. Samuel Propheta postquam Samuelem in regem unxit, mox præcepit ei abire versus Ra-

chelis sepulchrum, Regnare & mori, connexionem inter se habent. Incertò. Auth.

Saul ungitur in Galgala, 1. Reg. 11. 14. quod interpretatur *rota*.

Imple cornu tuum oleo. 1. Reg. 16. 1. Saul inunctus fuit oleo lenticulæ ficilicis, 1. Reg. 10. in signum, quod regnum suum citò frangendum erat. David autem ungitur oleo cornu: quia regnum ejus duraturum erat in æternum. Hugo Card. hic.

Et statuit duas columnas in porticu templi vocavit eam nomine Jachin: similiter erexit columnam secundam, & vocavit nomen ejus Booz. 3. Reg. 7. 21. Jachin firmitas, Booz robur. Optat Salomon, ut regnò salvò saluum staret templum, sic Lyranus. Sed repugnant columnarum fastigia, liliis ornata. v. 22. Super capita columnarum opus in modum lili posuit: quasi insinuans, regna, ut lilium, evanescere. Velloso in Judith 3. Paræn. 9.

Ego Salomon fui Rex in Jerusalem. Ecclæ. 1. 12. Cur non dicit, ego sum Rex? vivebat enim dum hoc diceret. Hugo à S. Victore: fui, jam non sum: quia, est sum; idipsum vanitatem, & nihil, esse agnosco, quod sum.

Omnis potentatus vita brevis. Eccl. 10. 11. Reges Chaldæi, teste Herodotò l. 1. gestabant, sceptrum, in quo rosa, aut similis flos, erat insculptus: rosa autem, quia frigida, ebrietati resistit. Igitur sceptro, quod homines fastu inebriat, & dementat, incidebant rosam: quæ licet sit speciosa, subito tamen marcescit: ut cogitantes, sua scepra brevi corrumpenda, fastum ponerent. Cornelius in Eccl. 7.

Date florem Moab. Jerem. 48. 9. Hebræum estis florem, alam, & coronam, valet. Addit textus: quia *florens egredietur*; scilicet ad honores funebres. Nec flores à tumulo discedent: constat enim, defunctos, floribus, & herbis olentibus coronatos, efferri in tumulum. Velloso in Judith. 3. Paræn. 9.

In Ezechielis quatuor animalibus quatuor Mundi Monarchias nonnulli interpretes agnoscunt: ubi *rotæ instabilitatem* exprimunt. Et insuper c. 1. 16. *aspectus rotarum, & opus earum, quasi visio maris*; quò nihil turbulentius. Dan. 7. 2. Quatuor venti pugnant. Mendoza in 1. Reg. 2.

Fecit transire Samaria regem suum quasi spumam &c. Ol. 10. 7. de excidio regis Samaria.

Quatuor quadrigis quatuor Mundi imperia comparantur. Zach. 1. 6. quia non minor in his, quam in illis, volubilitas reperitur. Mendoza in 1. Reg. 2.

Hoc est sepulchrum, quod fecit in Modin. 1. Machab. 13. 30. Simeon Dux Machabæorum ædificavit super sepulchrum patris sui columnas magnas, juxta arma naves sculptas. Regiæ majestatis insignibus naves junguntur, regnorum instabilitatem significantia. Unde & veteres olim Imperatores, teste Strabon. l. 7. pictis navibus pro regia corona utebantur: ut videlicet Imperatoria majestas, non firmò solò stabilita, sed fluctuante salò exagitata, ostenderetur. Incertò Auth.

Ex